

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

C. k. Namiestnictwo nadało na wniosek reprezentacji gminy miasta Stryja opróżnioną przy tamtejszej głównej szkole posadę nauczyciela z roczną placą 367 złr. 50 c. w. a. tamtejszemu nauczycielowi szkoły głównej *Janowi Hołubowiczowi*, a opróżnioną po nim posadę nauczyciela z roczną placą 315 złr. w. a. nauczycielowi szkoły głównej *Julianowi Lubienieckiemu* w drodze stołowego awansu.

Lwów, 12. listopada 1866.

Gr. kat. administrator parafii w *Podhajczykach*, ks. *Julian Dworzanin* obowiązał się, składać na rzecz lwowskiego seminarium nauczycielskiego rocznie *jeden* złr. w. a., co z wyrazem uznania podaje się do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 16. listopada 1866.

Gmina *Plausza mała* obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, zakupiony już przed kilku laty budynek szkolny zrestaurować i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawić porządki szkolne, opłacać koszta czyszczenia, opału i usługi szkolnej, płacić każdoczesnemu nauczycielowi 60 złr. w. a. w kwartalnych ratach z dołu, dodając mu do tego 30 niż. austr. mierzyc zboża, t. j. żyta, hreczki i jęczmienia w równych częściach wkwartalnych ratach z góry, a na opał szkoły dostarczać trzy kóp słomy okłociastej.

Także tamtejszy dzierżawca propinacyi *Mojżesz Markus* ofiarował się płacić na polepszenie dotacyi nauczyciela, jak długo będzie tam dzierżawił propinacyę, cztery złr. rocznie w półrocznych ratach z dołu.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu troskliwość o poparcie oświaty ludu wiejskiego podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. galic. Prezydium Namiestnictwa.

Lwów, 9. listopada 1866.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył wydać najmiłościwiej następujące najwyższe pismo odręczne:

„Kochany hrabio Mercandin! Mianuję Cię prezydentem Mojej, postanowieniem z dnia 21. b. m. nowoutworzonej najwyższej izby obrachunkowej.

Schönbrunn, 26. listopada 1866.

Franciszek Józef, m. p.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 29. listopada.

Dotąd nie nadeszły jeszcze wiadomości o miejscu pobytu Cesarza Maksymiliana. Z Wiednia zaś donoszą, że Cesarz Maxymilian przybyć ma 12go grudnia do Lacroma, dokąd wkrótce przeniesioną będzie Cesarzowa Karolina, dotąd w Miramare mieszkająca, w Lacroma przedsięwzięto już przygotowania na pomieszczenie dworu.

Paryski „Avenir National“ podaje nową zupełnie wersją o zamierzonej przez Cesarzową Eugenię podróży do Rzymu. Według tego dziennika Papież zaprosić miał Cesarzową i Cesarzewicza, żeby święta Bożego Narodzenia w Rzymie spędzili. Sądzą, że pan Rouher przeciwny jest podróży Cesarzowej z powodu, iż podróż nie usunie przesilenia w Rzymie, może ją tylko odwlecze, a prócz tego narazić może na szwank dobre stosunki między Włochami a Francją. W ogóle powiedzieć można, że podróż Cesarzowej nie jest jeszcze stanowczo zdecydowana. Jeżeli Cesarzowa do Rzymu pojedzie to pewno nie pierwaj jak 15go grudnia i to sama bez Cesarzewicza.

„Journal des Debats“ donosi jako rzecz pewną, że Cesarz Maxymilian opuścił już ziemię meksykańską i że okręt, który go do Europy przewozi już od trzech dni jest na pełnym morzu. „Avenir national“ dodaje, iż Cesarz meksykański oczekiwany jest w Londynie dnia 1. lub 2. grudnia. „Monitor“ nic dotąd o kwestyi meksykańskiej stanowczego nie podał. Między rządem w Washingtonie a rządem paryskim zachodzi według wszelkiego podoleństwa do prawdziwego porozumienia, żołnierze więc francuscy będą mogli spokojnie powrócić, z czego Francuzi bardzo cieszyć się będą. „Temps“ sądzi, że Cesarz Maxymilian udaje się do Europy na statku austriackim „Dandolo“. Patrie oczekuje przybycia statku „La Seine“ który za trzy lub cztery dni do Southampton zawinąć ma. Statek ten przywiezie listy z Veracruz z dnia 1. listopada, z Orizaby z dnia 27. a z Meksyku z dnia 24. października.

„Französische Correspondenz“ zapewnia, że względem Meksyku zawarta będzie wkrótce konwencya między Francją a Zjednoczonymi Stanami. Jenerał Castelnau odebrał telegrafem polecenie ułożenia podstaw tej konwencyi wspólnie z jenerałem Shermanem, który się w tym celu do Meksyku udać ma; sama zaś konwencya zawarta będzie w Washingtonie, dokąd właśnie udał się nowy poseł francuski p. Bartheyny, z odpowiednią instrukcją. W konwencyi tej nie ma być wcale mowy o terytoryalnych jakich nabyciach dla Zjednoczonych Stanów.

Wybory do parlamentu włoskiego w prowincjach weneckich wypadły w duchu stronnictwa umiarkowanego.

Monarchia austriacka.

(Ósme posiedzenie sejmu krajowego z 28. listopada.)

Zagał posiedzenie Marszałek Książę *Leon Sapieha* o godzinie 11^{1/2} przed południem. — Ze strony rządu c. k. komisarz radzca dworu p. *Possinger*. Obecnych posłów 132.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu przeszłego posiedzenia oznajmił sekretarz p. *Paszkowski*, że p. *Kirchmajer* usprawiedliwił swoją nieobecność słabością, a następnie odczytał dalszy ciąg petycyi wniesionych do Sejmu.

Z powodu petycyi miasta Jarosławia o osobny statut postawił poseł hr. *Badeni* wniosek, ażeby ta petycyja została odesłana wprost do komisji statutowej z poleceniem, by jeszcze w ciągu tej kadencji załatwioną być mogła. P. *Hubicki* jako przewodniczący komisji petycyjnej oświadczył, że i bez tego wniosku odsyła komisya petycyjna takie petycyje do właściwej komisji, jak się to stało teraz z petycją miasta Stryja o osobny statut a p. *Rutowski* upewniał imieniem komisji dla statutów miejskich, że będzie ona się starała wszystkie takie wnioski ile możności załatwić; i na tem zaspokojeniu poprzestał p. hr. *Badeni*.

Poseł *Młocki* podał do łaski marszałkowskiej następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zaprowadzenie dwóch preperand czyli seminariów dla kształcenia nauczycieli szkół wiejskich, jedno przy szkole rolniczej w Dublanach, drugie przy szkole rolniczej w Czernichowie.

Wniosek ten, poparty dostateczną liczbą podpisów, będzie drukowany i rozdany posłom.

Marszałek oznajmił Izbie, że od czasu ostatniej sesji sejmowej, utraciła Izba przez zgon trzech członków mianowicie pp. Krzysztofowicza, Rejznera i ks. Alex. Dobrzańskiego, i wezwał Izbę, ażeby uczciła ich pamięć powstaniem, co też uczyniono.

Potem zdawano sprawę z następujących wyborów:

1) Z wyboru 1 zastępcy sekretarza. Wybór padł na p. ks. *Kaczała*, który też na wezwanie Marszałka zajął zaraz swoje miejsce.

2) Z wyboru czterech członków do komisji dla wniosku p. *Smarzewskiego* co do wolności dzielenia gruntów. Wybrani zostali absolutną większością głosów pp. *Borysikiewicz*, *Szumańczowski*, *Krawczyk* i *Rydowski*.

3) Z wyboru 1 członka do komisji budżetowej, przyczem wybrany został p. *Wężyk*.

Gdy następnie Marszałek zapowiedział z porządku dziennego wybór 13stu członków do komisji szkolnej, oświadczył p. ks. *Łoziński* imieniem posłów ruskich, że z powodu nieuwzględnienia ich przy dotychczasowych wyborach niebędą oni brać udziału w dalszych wyborach.

Przystąpiono potem do wyboru komisji szkolnej w którym to celu przerwał Marszałek posiedzenie na pół godziny, a po jej upływie ogłoszony został następujący rezultat skrutynium. Wybrani zostali absolutną większością głosów pp. *Majer*, *Czerkawski*, *Kabat*, ks. *biskup Manasterski*, *Ludwik Skrzyński*, ks. *Ruczka*, *Dietl*, *Samelson*, ks. *metropolita Litwinowicz*, hr. *Agenor Gołuchowski*, *Sawczyński*, hr. *Adam Potocki* i ks. *Ustyanowicz*. Poseł ks. *Ustyanowicz* oświadczył jednak, że należy już do dwóch komisji i może przeto na mocy §. 32. regulaminu upraszać o uwolnienie od tego ostatniego wyboru. Izba uznała słuszność jego żądania i przeto odbył się w miejsce jego zaraz wybór innego członka, i został nim wybrany p. *Janowski*.

W ciągu tych wyborów odczytał sekretarz p. ks. *Kaczała* podany do łaski marszałkowskiej wniosek p. *Demkowa* względem oddzielnego poboru rekrutów chrześcijańskich i żydowskich.

Dalej przedsiębrano wybór komisji administracyjnej, ale ogłoszenie rezultatu zostało odłożone na przyszłe posiedzenie, które zapowiedział Marszałek na sobotę, t. j. 1go grudnia z następującym porządkiem dziennym: 1) Pierwsze czytanie wniosków p. *Dietla* w sprawach szkolnych. 2) Pierwsze czytanie wniosku p. *Ry-*

dzowskiemu względem domu przytułku dla inwalidów polskich w Krakowie.

Przed zamknięciem posiedzenia oznajmił jeszcze Marszałek, że komisya budżetowa ukonstytuowała się i obrala swoim przewodniczącym p. *Weżyka*, jego zastępcą p. hr. *Russockiego*, a sekretarzem p. *Kozłowskiego*.

Posiedzenie skończyło się o godzinie 1 $\frac{1}{4}$ z południa.

Wiedeń, 26. listopada. (*Nowiny dworu.*) Najjaśn. Pan przybył dziś o godz. 8. zrana z Schönbrunnu do Wiednia i udzielał audyencye 74 osobom. Pomiedzy innymi byli także przyjmowani c. k. kontradmirał Antoni Petz, c. k. kapitan okrętu liniowego Jerzy Milosich, tudzież hrabiowie Rudolf i Alexander Apponyi. Król Jerzy hanowerski ma jeszcze przed Nowym rokiem przybyć na dwór angielski w odwiedziny.

„Wiener Abendpost“ zamieściła artykuł następujący:

„Z niemałym naszym zdziwieniem czytamy dziś w dziennikach węgierskich cały szereg uwag polemicznych przeciwko piśmie naszemu skierowanych, uwag odnoszących się do groźb mniemanych, które w artykule naszym, reskrypt królewski komentującym, znajdować się mają. Z niemałym naszym zdziwieniem, bo właśnie my odnośnie do uwagi „Pester Lloyd“ oświadczyliśmy się przeciwko właściwości i lojalności podobnych dziennikarskich demonstracji („Wiener Abendpost“ z dnia 22. listopada). Czytając uważnie artykuł nasz nie znajdujemy w nim ani jednego ustępu, któryby tłumaczyć można w duchu, jaki dzienniki węgierskie koniecznie w nim upatrywać chcą. Jeżeli dzienniki węgierskie upatrują groźbę w ustępie, w którym powiadamy, że teraz sejm węgierski ma właśnie sposobność zrobić możliwe wypełnienie życzeń kraju, które to wypełnienie inaczej nikt nie wie, na jak długo byłoby zakwestyonowane, to może mają słuszość pod pewnym względem. Groźba jest w stosunkach i zaiste tego jesteśmy zdania, że dla dobra Węgier i całej monarchyi nie byłoby nic zgubniejszego, jak gdyby zgoda znow była zakwestyonowana, gdyby otwarte i lojalne postępowanie rządu nie znalazło takiego przyjęcia, na jakie rząd z ufnością liczy. O tyle przyjmujemy oświadczenie dzienników węgierskich i tylko sobie życzymy, żeby dzienniki te jaśniejsze niż dotąd miały pojęcie o asocjacji idei, która oświadczenie to sprowadzała. Zapewne nie znajda pierwszego ogniwa łańcucha w jednej uwadze „Wiener Abendpostu.“

„Przy tej sposobności nie możemy pominąć jeszcze jednej małej uwagi. Do „Pester Lloyd“ piszą nie bez zamiaru, że artykuł nasz nie był inspirowany przez p. ministra spraw zewnętrznych. Jeżeli to ma znaczyć, że zachodzi różnica zdania między p. baronem Beust a innymi ministrami — a dzienniki w ostatnich czasach często o tem wspominały, to w kilku tylko słowach na to odpowiemy. Powiedziano już, że reskrypt królewski wspólnie był ułożony, jest to więc wyrazem przekonania wszystkich członków gabinetu. Dodać zaś do tego możemy, iż i dalsza pertraktacja sprawy węgierskiej tylko za wspólnem porozumieniem agitować się będzie.“

Niektóre dzienniki wiedeńskie mówiły o usunięciu jakimś programie ministra handlu barona Wilerstorfa. „Wiener Abendpost“ prostując doniesienie tych dzienników stanowczo zaprzecza, ażeby między p. ministrem handlu a jego kolegami zająć miały jakie nieporozumienia względem zniesienia niektórych świąt kościelnych. O takowem zniesieniu mowy wcale nie było. Upadają też same przez się wszelkie pogłoski o krokach jakie w tym przedmiocie p. minister stanu u właściwych władz kościelnych uczynił lub uczynić miał.

Peszt, 26. listopada. W klubie Deaka zapisało się dotąd 126 członków izby reprezentantów a w klubie lewicy 85 członków, 16 zaś członków niezawisłych uformowali osobne kółko. Cyfry te jednak jako stanowcze uważane być nie mogą, wielu bowiem członków nigdzie się jeszcze nie zapisali, wielu waha się między jedną stroną a drugą.

„Triester Zeitung“ donosi, że w stanie zdrowia Cesarzowej Karoliny meksykańskiej żadna zmiana nie zaszła. Jej Cesarzowa Mość rysuje, maluje i przechadza się po ogrodzie w Miramar, lecz stan jej umysłowy zawsze jest smutny. Ciągłe podejrzliwość, ciągłe mary grożące Cesarzowej niebezpieczeństwa. To co niektóre dzienniki donosiły o cierpieniach fizycznych, mianowicie płucowych, zupełnie jest mylne. Przy końcu bieżącego miesiąca odbędzie się zapewne konsultacja medyków, do której powołany będzie jaki lekarz specjalista, konsultacja ta zadecyduje czyli Cesarzowa pozostać ma w Miramar czyli też przenieść się do Lacromy lub w inne strony.

(*Sejmy krajowe.*)

Praga, 26. listopada. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmku czeskiego redaktor dziennika „Politik“ zwrócił certyfikat swój wyborczy dla braku formalności i zrzekł się swego mandatu. Marszałek sejmku rozwiązał komisję do sprawdzenia wyboru tego wysadzoną, z powodu iż wygasło jej zadanie. Dep. Zeithammer żądał żeby komisya w zastósowaniu prawa niezawisłości nie była rozwiązana; marszałek na to oświadczył, iż komisya w mowie będąca wysadzona była tylko na jeden szczegółowy przypadek. Następnie sprawdzono kilka wyborów i rozpoczęto dalsze rozprawy nad prawem o ubogich. W ciągu rozpraw przybyły dwie propozycje rządowe, mianowicie projekt do praw względem ogłaszania ustaw krajowych i drugi względem ułatwienia budowy przemysłowych.

Linz, 26. listopada. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmku wyczo-austriackiego przekazano relację wydziału krajowego względem instytutu ubogich parafialnych komitetowi guinnemu, zaś relację względem szkół ludowych komitetowi edukacyjnemu.

W rozprawach nad przekazaniem pierwszych relacji co do kwestyi formalności wzięli udział biskup z Linzu, dep. Gros, Hann, Wiser i reprezentant rządu.

Opawa, 26. listopada. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmku szląskiego złożono budżet na rok 1867, i przekazano go wydziałowi finansowemu. Następnie załatwiono sprawy bieżące.

Salzburg, 26. listopada. Dep. Kalteis podał interpelację względem podniesienia pensyi nauczycieli ludowych. Naczelnik kraju hr. Taafe przyrzekł odpowiedzieć za kilka dni.

Przy obradach względem wydania aktów krajowych reprezentacyi kraju dep. Steinhamer wniósł żeby akta te urządzone zostały według zasad archiwarycznych, wniósł zarazem ażeby przyznano subwencję z funduszu krajowego na rzecz tego literata który zając się zechce napisaniem popularnej historii Salzburga.

Wniosek pierwszy przyjęty został, drugi przekazano wydziałowi petycyjnemu.

Innsbruck, 26. listopada. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmku tyrolskiego dep. baron Ignacy Giovanelli wniósł ażeby ze względu na zbrodnicze usiłowania pewnego stronnictwa mającego na celu oderwanie południowego Tyrolu od Austrii i od Tyrolu, wysadzony był komitet gwoli narady nad właściwymi środkami ku utrzymaniu jedności i właściwości kraju. Wniosek ten przyjęty został.

Niemcy.

Berlin, 26. listopada. Komisya dotacyjna postanowiła dziś zaproponować izbie deputowanych, żeby dalsze narady komisji z rządem zachowane były w tajemnicy. Minister skarbu upatruje w tem przychylenie się komisji do projektu rządowego.

Propozycja ta przez Stavenhagena w izbie wniesiona i pomimo opozycji dep. Frenela przyjęta została. Izba deputowanych przyjęła też prawo względem uregulowania podatku gruntowego.

W kółkach deputowanych krąży pismo hr. Bismarka, w którym prosi, żeby go przy kwestyi dotacyi wcale nie uwzględniano.

Drezno, 26. listopada. Izba deputowanych przyzwoliła na dalszy pobór dotychczasowych podatków na rok 1867 i zawotowała kosztą na wzięcie udziału w wystawie paryskiej.

Rosya.

„Gazeta Kolońska“ pisze: Cesarz i Cesarzowa przyjmowali d. 16. listopada sędziwego Szamyla na osobnej audyencyi. Szamylowi towarzyszył jego syn Gazi Mohamed, który służy w gwardyi cesarskiej, tudzież tłumacz. Szamyl miał przy sobie szablę którą otrzymał od Cesarza w podarunku, i gdy Cesarz to postrzegł, Szamyl rzekł: „Z dawnej mojej broni nie mi nie pozostało; tę jedną posiadam, noszę i nosić będę, należy ona do Cesarza.“ Przy pożegnaniu Cesarz ścisnął go za rękę. Sędziwy iman ukląkł i klęcząc uściskał rękę Cesarza.

KRONIKA.

(Posiedzenie Rady miejskiej) odbędzie się dziś o godzinie 6tej wieczorem w sali ratuszowej. Na porządku dziennym są: Wszystkie sprawy zamieszczone na programie odwołanego posiedzenia z dnia 22go b. m., tudzież: 1) Sprawozdanie komitetu w przedmiocie projektowanej nowej kolei ze Lwowa do Brodów i Tarnopola. Sprawozd. radny p. Dr. Rajski. 2) Dekret c. k. Namiestnictwa w sprawie obsadzenia opróżnionej posady księdza katechety szkoły wzorowej. Sprawozd. radny ks. Formanios.

(Przestroga.) Zwracamy uwagę publiczności, że we Lwowie i okolicy waleśa się teraz pewien oszust, nazwiskiem Julian Bukowiński, znany nawet w kilku miastach za granicą. Robi długi w traktyerniach, u krawców itd. a mając bardzo przyzwoite, nawet eleganckie ułożenie, nie trudno mu o wstęp do zamożniejszych domów, gdzie wyludza wsparcie. Tenże w razie potrzeby przybiera także inne nazwisko.

(Czytelnia i zakład pożyczkowy w Sanoku.) Z dniem 1. grudnia b. r. będzie otwarta w Sanoku nowa czytelnia za koncesją wys. Namiestnictwa z dnia 26. maja b. r. Z tego powodu komitet zajmujący się urządzeniem tejże wydał odezwę do wszystkich przyjaciół oświaty ludu, zapraszając ich, aby przystępowali jako założyciele lub członkowie. Komitet przyjmuje z wdzięcznością wszelkie dary w czasopiśmie, książkach itd. — Prócz tego ma także w Sanoku wejść wkrótce w życie nowa instytucja, mająca na celu podniesienie materialnego bytu klasy rzemieślniczej, a mianowicie zakład pożyczkowy. Komitet założycieli urządził w tym celu loteryę, która przyniosła 306 złr. czystego dochodu. Nadto za staraniem tego komitetu było dane na rzecz tej instytucji przedstawienie teatralne przy pomocy trupy p. Józefa Bendy. Nakoniec na pomnożenie kapitału ofiarowała gmina miasta Sanoka 100 złr., tudzież ks. Fr. Czaszyński, proboszcz i p. Jan Okołowicz, właściciel fabryki nafty po 100 złr. Obecnie komitet rozporządza kapitałem 700 złr. w. a. Statuta zostały już przedłożone w Namiestnictwu do zatwierdzenia, co jeżeli wkrótce nastąpi zakład wejdzie w życie z dniem 1. stycznia 1867.

(Pożary.) W Nowej Grobli, w powiecie Radymieńskim, dnia 6go b. m. spalił się dom włościański, przyczem dwoje dzieci poniosło śmierć w płomieniach. Ogień prawdopodobnie zapuściły te dzieci bawiąc się siarnikami.

W Motyczach spirytualnych, w powiecie Rozwadowskim, dnia 7go b. m. w nocy spaliły się 4 stodoły dworskie wraz z zapasami zboża. Szkoda wynosi 6000 złr. w. a. Ogień miał być podłożony.

W Oleszycach, w powiecie Lubaczowskim, dnia 18go b. m. spaliły się 2 domy z wszystkimi ruchomościami. Szkoda wynosi 390 złr. Przyczyna pożaru jest niewiadoma.

W Lastówce, w powiecie Podbuż, dnia 21go b. m. w nocy spalilo się pięć domów włościańskich z budynkami gospodarskimi i zapasami zboża. Szkoda wynosi przeszło 1000 złr. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W Libuchowy, w powiecie Stare miasto, dnia 3go b. m. w nocy spalił się dom ze stajnią i zapasami zboża. Szkoda wynosi 150 złr. Ogień miał być podłożony.

W Liszni, w powiecie Drohobyckim, dnia 19go b. m. spaliła się stajnia z 9 sztukami bydła. Szkoda wynosi około 800 złr. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W Króliku polskim, w powiecie Rymanowskim, dnia 20go b. m. spalił się dom z zapasami zboża i wszystkimi sprzętami domowemi. Szkoda wynosi 260 złr. Ogień miał być podłożony.

W Tokach, w powiecie Nowosioł, dnia 22go b. m. spalił się dom włościański. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W Delatynie dnia 24go b. m. spaliły się 2 domy. Szkoda wynosi 2200 złr. w. a. Przyczyna pożaru miała być zła konstrukcja komina. Przy tym pożarze dwóch ludzi ponieśli ciężkie śluzenia.

(Statystyka szkół ludowych w krakowskim okręgu administracyjnym.) „Krak. Ztg.“ podaje następujące data o stanie katolickich szkół ludowych w krakowskim okręgu administracyjnym z końcem lipca 1865. Z końcem roku szkolnego 186³/₄ było katolickich szkół ludowych ogółem 631, z końcem roku 186²/₅ było ich 610. Z tych przypada na dyecezyę krakowską 67, na dyecezyę tarnowską 378, na lac. dyecezyę przemyską 163 i na gr. kat. dyecezyę przemyską 62. Tu należy: 21 szkół głównych, z tych 5 w połączeniu z szkołami realnymi niższymi o 2 klasach, 1 szkoła trywialna dla chłopców, 12 szkół trywialnych dla dziewcząt, 421 szkół trywialnych dla obu płci i 215 szkół pomocniczych. Z temi szkołami były połączone w roku szkolnym 1865: 4 kursa pedagogiczne (2 męskie i 2 żeńskie), 43 szkół przemysłowych dla dziewcząt, 372 szkół powtarzania, 80 szkół ogrodniczych, 32 szkół pszczelnictwa, 19 szkół jedwabniczych. W 337 szkołach uczono tylko po polsku, w 272 po polsku i po niemiecku, w 18 tylko po rusku, w 29 po polsku i po rusku, a w 14 po polsku, po rusku i po niemiecku. Dzieci obowiązanych uczęszczać do szkoły było w 1864 r. 173.870, w 1865 r. 186.021. Z tych uczęszczało do szkoły w 1864 r. 48.922, w 1865 r. 49.824. Obowiązanych uczęszczać do szkół niedzielnych było w 1864 roku 84.482, w 1865 r. 86.235, uczęszczało zaś do tychże szkół w 1864 roku 19.626, w 1865 r. 21.431. Nauczycieli było w 1864 r. 986, w 1865 roku 1004, nauczycielek w 1864 r. 138, w 1865 r. 155.

— Na posiedzeniu tygodniowym oddziału Archeologii i sztuk pięknych Tow. nauk. krak. dnia 23. b. m. podczas czytania dalszego ciągu wskazówki konserwatorskiej toczyły się rozprawy nad duchem zabytków starożytnych i utworów dzisiejszego malarstwa kościelnego. Ważne te rozprawy, oraz pytanie: jakimi sposobami dałaby się nasunąć duchownym możność nabywania dla kościołów dzieł artystycznych rzeczywiście odpowiednich celowi, wywołały potrzebę wybrania komisji, któraby w tym względzie dała opinię i rozbrała zdanie referenta wskazówki. Delegacya ta składa się z zastępcy przewodniczącego w oddziale, oraz z pp. prof. Dra. Józefa Kremera, Jana Matejki i prof. Wład. Łuszczkiewicza. Następne tygodniowe posiedzenie oddziału odbędzie się w piątek 30go b. m. wieczorem.

— Na posiedzeniu oddziału nauk przyrodniczych i lekarskich Towarzystwa naukowego krakowskiego dnia 24go b. m. wysłuchano naprzód sprawozdania o dwu pracach nadesłanych w rękopiśmie, a mianowicie o rozprawie P. Jachny o „Gadach“, tudzież o rozprawie treści matematycznej Dra. Zajęzkowskiego, profesora szkoły głównej warszawskiej, i tę ostatnią uchwalono ogłosić drukiem w roczniku Towarzystwa. Pracę Dra. Aug. Wrzesnińskiego, adjunkta przy katedrze zoologii w szkole głównej warszawskiej o „Wymoczkach“ przekazano do zdania o niej sprawy prof. Drowi Czerniakowskiemu. Następnie prof. Gilewski okazał chorego leczonego w klinice lekarskiej tutejszej, a złożonego nader rzadkiem cierpieniem serca i wielu naczyń krwionośnych, i przypadek ten obszernym objaśnił wywodem.

(Samouk.) We wsi Wielki Barchow, w powiecie Nowy Bydżow, w Czechach żyje 17letni Waclaw Stoczek, chłopiec rzadkich zdolności, który w r. 1865 bez żadnej poprzedniej nauki, jedynie za pomocą zwykłego nożyka zrobił bardzo dobre skrzypce i otrzymał za nie od komitetu wystawy rolniczej w Nowym Bydżowie dukata jako premium. Cesarz Jego Mość podczas ostatniej podróży po Czechach przeznaczył dla niego kwotę 50 złr.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

„Czas“ donosi: Powstał w mieście naszym nowego rodzaju zakład, który nie omieszka stać się wielce dogodnym dla tych wszystkich, którzy mają jakowyś przedmiot do pozbycia, lecz albo nie mają czasu i sposobności zająć się tem osobiście, albo w takim są położeniu, iż sprzedaż taką poczytują za ubliżenie swojemu stanowisku, albo wreszcie nie wiedzą, gdzie poszukać nabywcy. Dotychczas, tak się zwykle dzieje, że gdy kto chce pozbyć jaki przedmiot niepotrzebny, albo okolicznościami zmuszony jest go pozbyć, woła pierwszego lepszego tandeciarza i z nim się układa o sprzedaż. Tandeciarz albo kupuje za bezcen, albo przyciąga za sobą tłum swoich współpracowników, którzy bądź pojedynczo bądź gromadnie nachodzą sprzedającego, coraz mniej dając, póki go nie zniewolą do przyjęcia ofiarowanej mu przez pierwszego nabywcę ceny.

Azeby więc sprowadzić pewną równowagę między sprzedającymi a nabywcami, potrzeba pośrednika rzetelnego, coby poprzestął na pewnym słusznym wynagrodzeniu za swoje pośrednictwo. Zakład publiczny przez upoważnionego agenta, obeznanego z wartością rzeczy i z manipulacją licytacji, jest najodpowiedniejszym

pośrednikiem, o jakim mówimy. Właściciel kantoru komisowego przy ulicy Sławkowskiej pod l. 284 p. Stanisław Siermontowski, dawniej przez długie lata komornik sądowy, otrzymał pozwolenie na odbywanie dobrowolnych licytacji przedmiotów powierzonych sobie do zbycia. Licytacje takie odbywać się będą peryodycznie publicznie pod kontrolą delegowanego urzędnika, a przeto wszelka leży rękojmia, iż przedmioty oddane p. Siermontowskiemu na sprzedaż, taką osiągną cenę, jaką wyniesie chwilowe najwyższe ofiarowanie. I ten przeto kto chce kupić i ten co chce pozbyć, mogą znaleźć w tym zakładzie zaspokojenie. Jeżeli przedmiot trafi na potrzebującego go lub na amatora, może być zapłacony w najwyższej swojej wartości, jaka nawet bywa niekiedy nieznaną samemu jej właścicielowi.

Na rogach niektórych ulic wywieszane są za kratkami dotyczące obwieszczenia; spodziewać się można, że również ogłoszane będą choćby ogółowo, kolejno te przedmioty, które na najbliższej licytacji sprzedane być mają.

Podobne instytucje w większych miastach istniejące okazały się być bardzo dogodnymi, jako zakłady pośredniczące między sprzedającymi a nabywcami.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie miesiąca listopada 1866 były następujące na targach w miasteczkach:

Miejsce targu:	Miejsce targu:											
	Stanisławów		Halicz		Buczacz		Sieniawa		Sąd. Wisznia		Mościska	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austriacką											
Mec pszenicy . . .	4		3	60	3	25	4		4	27	4	25
„ żyta . . .	2	50	2	60	2	50	2	50	2	83	2	90
„ jęczmienia . . .	2		1	40	2		2	50	2	25	2	20
„ owsa . . .		80		78	1		1	50	1	25	1	20
„ hreczki . . .	4	55			2	50	2	50	2	30		
„ kukurudzy . . .	2	41	2	60	2	70						
„ ziemniaków . . .	1	5		80		80		90		90		80
Cetnar siana . . .	1	20		60	1			50		80	1	
„ wełny . . .												
„ nasienia koniezu . . .												
Sąg drzewa twardego . . .	6	50	6		4	80	6	77	6		7	
„ miękkiego . . .	4		4		3	80	5	20	5		5	
Funt mięsa wołowego . . .		10		10		9		9		9		10
Mas okowity . . .		72		45		45		70		68		63

Ostatnia poczta.

Zagrzeb, 27. listopada. Podług ogłoszonego w „Swiecie“ zaprzeczenia mają członkowie samoistnej partii narodowej zebrać się dziś na naradę w sprawach sejmowych. — „Pozor“ powiada: Sejm trójjedynego Królestwa powinien przybrać postawę rezerwującą i nieoświadczać się ani za Węgrami, ani przeciw nim, dopóki nie będzie znany rezultat bliskiej walki parlamentarnej w sejmie węgierskim.

Berlin, 27. listopada. „Nordd. Allg. Ztg.“ zapewnia ze źródła całkiem wiarogodnego, że rozmaite pogłoski dziennikarskie o słabości, nietasce i poddaniu się hr. Bismarka do dymisji są całkiem bezzasadne. — Ten sam dziennik spodziewa się, że przy panującym powszechnie usposobieniu co do kwestyi dotacyjnej nastąpi wkrótce odpowiednie załatwienie bez wymieniań osób i liczb.

Kolonia, 27. listopada. Kolońska gazeta donosi; że Cesarzowa Eugenia wydała rozkaz komendantowi jachtu „Aigle“, ażeby na dzień 5. grudnia przygotował się w Tulonie do odjazdu.

Florenca, 26. listopada. Vegezzi przybył do Florencji i uda się do Rzymu, by podjąć nanowo swoją misję przerwana w zeszłym roku. „Italie“ dodaje do tego: Vegezzi odjedzie, jak tylko Papież okaże skłonność do rozpoczęcia nanowo układów.

London, 27. listopada. „Morning Herald“ donosi, że poseł amerykański odnowił niedawno osobiście kwestyę względem statku „Alabama“. — Zebrany na demonstracyę za reformą odmówił rząd wstępu do parku, ofiarując im natomiast Primrose-Hill.

Konstantynopol, 26. listopada. Skutkiem zatargów, jakie zaszły między tureckimi i chrześcijańskimi Albańczykami w Prissendi, zostali usunięci tamtejszy gubernator i Mudir. — Z Kandyi powraca wiele powstańców do Grecji. Tym, którzy stawią jeszcze opór, zostawiono pięć dni czasu do poddania się. — Dla zapłacenia kuponów stycznowych zaciągnięta została pożyczka krajowa.

Szanghaj, 9. paźdz. Tajkun umarł we wrześniu. Jego następca sprzyja handlowi zagranicznemu; wojna domowa skończyła się.

„Czas“ przynosi następujące telegramy:

London, 28. listopada. Naczelnik Fenistów Stepheus miał się dostać do Irlandji przebrany. Zachodzi obawa niepokojów w Irlandji. Rząd pozwolił na odbycie demonstracyi reformistycznej w Londynie w poniedziałek.

Bukareszt, 27. listopada. Książę zagaił otwarcie izby mową tronową, w której oświadczył, iż szanować będzie zwierzchnictwo Porty w granicach traktatu paryżkiego. Stosunki do państw ościennych są przyjacielskie. Stosunki polityczne okazały się bardzo przyjaznymi w skutku uznania dynastji ze strony Porty i mocarstw poręczających. Traktaty zawarte przez rząd dawniejszy, utrzymane będą, aby nie narazić kredytu krajowego na szkodę.

Konstantynopol, 27. listopada. Ludność katolicka Albanii znajduje się w wielkiem wzburzeniu. Na czele ruchu znajduje się jeden ksiądz. Komisarz sułtański udał się na miejsce celem pośredniczenia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. listopada 1866.

Pora	Barometr w mierze par. sprow. do 0° Reau.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	323.60	+ 0.4	83.5	zachodni	sl.	pochmurno
2. god. po poł.	324.31	+ 1.9	79.8	"	"	"
10. god. wiecz.	325.82	+ 0.6	85.9	"	"	"

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. listopada.

Hotel europejski: PP. Wessely Józef, c. k. inspektor jener. dóbr, z Wiednia. - Zagórski Miecz., z Podbuża.

Hotel Langa: Holeczek Wac., c. k. komisarz jener., z Wiednia.

Hotel angielski: Ks. Czartoryski Wład. i Zbyszewski Leon, z Paryża. — Dunin Brzeziński Adam, c. k. przełożony powiat., z Bochni. — Czerkawski Euz., poseł kraj., z Gracu.

Hotel krakowski: Wnorowski Jan, z Tyśmienicy.

Hotel pod białym koniem: Hirschberg Alf., c. k. podporucznik, z Nowego Sącza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. listopada.

PP. Br. Wattmann Lud., c. k. pułkownik, do Klagenfurtu. — Cielecki Cez., do Słobudki. — Jasiński Fran., do Zahajpola. — Lekezyński Cestaw, do

Czerterza. — Simonowicz Ant., do Krzywóluki. — Tretter Miecz., do Sanoka. — Torosiewicz Mik., do Połtwy. — Torosiewicz Michał, do Sassowa. — Torosiewicz Fran., do Zastawiec. — Zaklika Wład., do Hawłowic. — Nikorowicz St., do Wolicy. — Cienciewicz Jan, do Hoszowa. — Greiss Józef, c. k. podporucznik, do Pragi.

TEATR.

Dziś (przedst. niem.): „Die Frau Wirthin“, nowy obraz charakterystyczny ze spiewami w 3 aktach.

W piątek (przedst. polskie): „Ofiary“, komedia w 3 aktach z angielskiego, tłum. przez Alexandra hr. Przezdzieckiego. Po raz pierwszy.

Kurs Lwowski.

Dnia 28. listopada.

	gotówką		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	5	99	6	06
Dukat cesarski	6	05	6	11
Półimperyāl zł. rosyjski	10	37	10	55
Rubel srebrny rosyjski	1	92	1	97
„ papierowy rosyjski	1	67	1	70
Talar pruski	1	88	1	91
Polski kurant i pięćzłotówka	—	—	—	—
Galicj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	74	25	74	95
„ „ m. k. za 100 zł.	77	99	78	67
Galicj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	66	65	67	38
5% Pożyczka narodowa	66	25	67	10
Akeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	217	67	220	33
Akeye kolei lwowsko-czerniowieckiej	183	17	185	67

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 28. listopada.

	złr.	kr.
5% Metaliki	58	80
5% pożyczka narodowa	66	60
Losy z 1860 roku	80	55
Akeye banku wiedeńskiego	713	—
„ „ kredytowego	152	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	127	70
Srebro	126	75
„ towarem	—	—
Dukat pojedynczy	6	09

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26. listopada.

f. Dług publiczny. (Za 100 zł.)		pien. towar.		pien. towar.		pieł. towar.		
A. Państwa.								
W austr. wal. po 5%	53.80	54	—	dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—	—	Tow. żeg. par. na Dunaju za 100 zł. m. k. . . .	93.— 95.—
„ „ bez kuponów	99.80	100.	—	Kolej Buserhradzka po 500 zł. m. k.	700.— 710.—	—	Lloyda za 100 zł. . . .	89.— —
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	66.60	66	80	Kolej Aussyg. - Ciepl. po 200 zł. m. k.	240.— 250.—	—	6. Losy. (za sztukę.)	
od kwiet. do paźdz. po 5%	66.40	66	50	Siedmiogrodu	66.— 66.50	—	Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	129.— 129.50
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	74.50	75.	—	Bukowiny	65.60 66.—	—	Tow. żeg. par. na Dunaju po 100 zł. m. k. . . .	81.— 82.—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—	—	Z klauzulą wylos. w r. 1867	68.50 69.—	—	Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	113.— —
Metaliki po 5%	58.10	58.30	—	Banat Temerz.	67.50 68.—	—	Poż. „ po 50 zł. m. m.	49.50 50.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	59.90	60.10	—	Lomb. wen. po z r. 1850	83.— 85.—	—	Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	23.— 24.—
dtto. po 4 1/2%	50.50	50.75	—	Dług Tyrolu	—	—	Esterhazego po 40 zł. m. k.	—
dtto. „ 4%	44.50	45.—	—	Dług Salzburgu	—	—	Salma „ 40 „ „	28.— 29.—
dtto. „ 3%	33.50	34.—	—	Dług Krainy	—	—	Palfiego „ 40 „ „	22.— 23.—
dtto. „ 2 1/2%	28.—	29.50	—	Dług Tyrolu	—	—	Clarego „ 40 „ „	24.— 25.—
dtto. „ 1%	11.30	11.50	—	Dług Krainy	—	—	St. Genois „ 40 „ „	23.25 23.75
Przez. do wyl. z r. 1839	151.50	152.—	—	Gal. d.ł. zw. z r. 1866	93.25 93.75	—	Windischgrätz 20 „	18.— 19.—
Przez. do wyl. z r. 1839	151.—	151.50	—	2. Stan oblig. domestykaln.		—	Waldsteina 20 „	19.— 20.—
Przez. do wyl. z r. 1854	75.50	76.—	—	Po 3% za 100 zł.	23.50	—	Keglevicha 10 „	12.— 13.—
Przez. do wyl. z r. 1860	80.70	80.90	—	„ 2 1/2% „ 100 „	19.—	—	Fundacya szpital. Arcyksięcia Rudolfa	12.— 12.50
Przez. do wyl. z r. 1860	89.—	89.50	—	„ 2% „ 100 „	18.50	—	Weksle. (Na 3 miesiące.)	
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 zlr.	74.80	75.—	—	„ 1 3/4% „ 100 „	14.50	—	Amsterdam za 100 zł. hol	107.65 108.—
Renty Como po 42 lir. aust.	19.25	19.75	—	3. Akeye. (Za sztukę.)		—	Augsburg za 100 zł. w. p. n.	107.20 107.40
Wyd. obl. dawn. długu państ.	50.25	50.75	—	Banku narodowego	714.— 716.—	—	Berlin za 100 tal. . . .	—
„ „ „ 4 1/2%	44.25	44.75	—	Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	153.60 153.80	—	Wrocław za 100 tal. . . .	—
„ „ „ 4%	39.—	39.50	—	Niz. - austr. tow. eskomt. po 500 zł.	615.— 617.—	—	Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	107.30 107.60
Przez. do los. obl. daw. długu państ.	49.—	51.—	—	Banku anglo-austryackiego na 200 zlr. (20 lt. ster.) z wpłatą 30%	79.50 80.—	—	Genua za 100 lir. piem.	—
„ „ „ 2 1/4%	45.—	45.50	—	Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1540.— 1545.—	—	Hamburg za 100 M. B. . . .	95.30 95.50
„ „ „ 2%	40.—	41.—	—	Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	204.50 204.70	—	Lipsk za 100 tal.	—
„ „ „ 1 3/4%	35.—	35.50	—	Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	207.75 208.25	—	Liwurna za 100 lit. tosk.	—
dtto. z procent. za granicą	—	—	—	Kol. Ces. Elzbiety po 200 zł. mon. konw.	131.— 131.50	—	London za 100 tal. . . .	127.60 128.—
B. Krajów koronnych.				Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	219.— 219.50	—	Lugdun za '00 fr. . . .	50.70 50.80
Nizszej Austrii	84.—	85.—	—	Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.)	184.50 185.50	—	Paryż za 106 fr.	50.75 50.85
Wyż. Austrii	83.—	85.—	—	Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	156.— 156.50	—	Praga za 100 zł. w. a. . .	—
Saleburg	85.—	—	—	Połud. - półn. - niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	115.— 115.50	—	Tryest za 100 zł. w. a. . .	—
Czech	82.50	83.50	—	Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.— 147.—	—	Wenecya za 100 zł. w. a.	—
Morawii	80.—	81.—	—	Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—	—	(31 dni po okazaniu.)	
Szlaska	87.—	88.—	—				Bukareszt za 100 piast. wol.	—
Styryi	83.—	85.—	—				Konstantynopol za 100 piast. tur.	—
Tyrolu	95.—	98.—	—				Kurs złota.	